

Strzegomski Plener Rzeźby w Granicie

Strzegomski plener rzeźby to wydarzenie artystyczne, promocja rzeźby – środka wyrazu artystycznego, stylu życia opartego na aktywnym uczestnictwie w kulturze, promocja sztuki. Pomysłodawcy pleneru pragną przełamywać stereotyp, że granit jest wyłącznie materiałem budowlanym, starają się pokazać go jako ponadczasowy materiał wyrażania sztuki. Istotą imprezy jest promocja sztuki wizualnej przez uatrakcyjnianie przestrzeni publicznej „dużą”, artystyczną rzeźbą z granitu. Miejscem pleneru nieprzypadkowo została gmina Strzegom – największy ośrodek przemysłu wydobywczego i obróbki granitu w kraju, nazywany również Granitowym Sercem Polski.

Pomysłodawcą urządzenia pleneru rzeźbiarskiego w Strzegomiu byli Zenon Kiszkiel z Adamem Wyspiańskim – artystą z Bolesławic. W 2006 roku odbył się pierwszy plener rzeźbiarski w Strzegomiu. Ta pierwsza edycja zorganizowana siłami tylko tych dwóch panów stała się fantastycznym początkiem tradycji, która trwa do dziś.

W następnym roku w plenerze udział wzięło już 5 artystów. Poza występującym kolejnym raz, również w roli komisarza, Adamem Wyspiańskim z kamiennymi bryłami zmagali się Marcin Łuczowski, Bronisław Krzysztof, Winicjusz Stosik i Janusz Tkaczuk.

Po pierwszych dwóch plenerach rzeźby w Strzegomiu zorganizowanych siłami Zenona Kiszkiela i Adama Wyspiańskiego nastąpił rok przerwy. Twórcy postanowili rozwinąć swój projekt. Aby było to możliwe potrzebny był czas ... i sponsorzy.

Od 3 pleneru miasto Strzegom stało się mecenasem imprezy. Okazało się także, że do wsparcia spotkania rzeźbiarzy można namówić również inne branżowe firmy z okolic Strzegomia. I tak do współpracy dołączyły zakłady kamieniarskie Skamet, Wekom II, Piramida i Graniro.

Plener zmienił nazwę na Sympozjum Rzeźby 2009. Komisarzem ponownie został Adam Wyspiański, a dzięki wsparciu sponsorów możliwe było zaproszenie większej liczby artystów. Poza A. Wyspiańskim z granitowymi bryłami zmagali się: Andrzej Renes, Stanisław Cukier, Bronisław Krzysztof, Ryszard Zarycki, Jan Zamojski i Marcin Łuczowski.

Rok 2010 potwierdził możliwości organizacyjne i czwarta impreza rzeźbiarska zyskała status Międzynarodowego Sympozjum. Organizatorem stała się powołana przez Adama Wyspiańskiego Fundacja Monolit. Sponsorami sympozjum byli: członkowie Stowarzyszenia Kamieniarzy Ziemi Strzegomskiej, Zenon Kiszkiel, Krzysztof Skolak (Granex), Ryszard Goliński (WEKOM II) i Jarosław Cybuch (Skamet). Dodatkowo firmy Stone Connection, Grabinex i Hurtownia Granitu pana Zdzisława Stanowskiego zasponsorowali materiał do realizacji prac.

Podczas sympozjum rzeźby pracowali: Adam Wyspiański, Stanisław Cukier, Jerzy Fober, Andrzej Szarek, Andrzej Renes, Ryszard Zarycki oraz zaproszony artysta z Japonii Zenichi Yokoyama.

Piąte spotkanie w 2012 r. zgromadziło siedmiu artystów, co było możliwe dzięki wsparciu wielu firm i osób. Każdy z nich stworzył rzeźbę będącą własnym widzeniem świata i trudnej materii jaką jest granit. Byli to: Ryszard Zarycki, Bogdan Wajberg, Grzegorz Niemyjski, Martin Kuchař, Dariusz Kowalski, Stanisław Cukier, prof. Jerzy Fober.

Jerzy Fober: Kiedy po raz pierwszy spotkałem się z kamieniem, uświadomiłem sobie jego ciężar i trudność jaką stwarza artyście. Każdy artysta chciałby się poczuć wolny – móc zrobić to co chce pomimo trudności. To też jeden z aspektów pracy – myślę, że tytuł mojej rzeźby „Uniesienie” odnosi się również do tej trudności, związanej z pracą w kamieniu. Ale nie tylko to – „Uniesienie” to też wymiar niematerialny, to wyzwolenie się z duchowych ograniczeń. Moją pracą w postaci sarkofagu wydobywającego się ze skały chciałem o tym opowiedzieć.

Rzeźba z VI Strzegomskiego Biennale Rzeźby w Granicie – „uniesienie” – autor Jerzy Fober

Andrzej Szarek „Wyszedłem o świecie” to jest tytuł mojej pracy. Myślę, że jej przesłanie jest dość czytelne. Chciałem pokazać pewną wewnętrzną przestrzeń jaką posiada każda skała, która, dopóki nie zostanie dotknięta przez rzeźbiarza, jest doskonałością samą w sobie – choć tajemniczą, bo zamkniętą we wnętrzu. Pracując nad tą bryłą skalną chciałem odkryć tę tajemnicę jakby wypychając skałę ze skały. Każdy sam powinien odkryć w tym, co odsłoniłem, swoją indywidualną wizję tego, co w kamieniu było ukryte.

Rzeźba z VI Strzegomskiego Biennale Rzeźby w Granicie – „Wyszedłem o świecie” – autor Andrzej Szarek

Grażyna Jaskierska-Albrzykowska „Wyrwane z kontekstu”: Dzięki udziałowi w biennale mogłam poznać kamieniołomy i strzegomski granit. Dzięki panu Skolakowi mogłam w realizacji pracy skorzystać z współczesnych technologii. Dzięki temu realizacja w technologii 3D może zaistnieć w przestrzeni. Chciałam w tej pracy poprzez jej wycinanie zagłębiać w głąb kamienia. Drugą rzeźbę wykonałam z bazaltu chcąc, aby kojarzyła się z koncentracją i przemyśleniami o przyszłości. Bazalt to dziwna skała – chciałam się z nią dogadać. Patrzyłam na te otoczaki wyrzeźbione przez naturę i zastanawiałam się jak w nią zaingerować nie naruszając jednocześnie tej naturalnej formy. Postanowiłam pokazać przekroje, a na nich barwę. W obu moich pracach pojawia się łącze ciesielskie tzw. jaskółczy ogon, które jest prezentacją idei spinania. W bazalcie kamienie są spinane do środka natomiast w granicie pokazałam ich rozpinanie i rozwarstwianie. To symbol pozyskiwania kamienia z kamieniołomu i dzielenia się tym, co ma Strzegom.

Rzeźba z VI Strzegomskiego Biennale Rzeźby w Granicie – „Wyrwane z kontekstu” – autor Grażyna Jaskierska-Albrzykowska

Grzegorz Niemyjski Chciałem popracować nad rzeźbą dość klasyczną. Jest to postać kobiety z małym brzuszkiem – stąd tytuł „Trzeci miesiąc”. Rzeźba wykonana jest z impali dzięki przekazaniu kamienia przez zakład pana Kiszkiela. To piękny materiał i zastanawiałem się, czy może nie warto by było wykonać rzeźbę wypolerować. Ale w końcu uznałem, że wersja szlifowana będzie najwłaściwsza. To taki stan powierzchni przetworzonej, ale jeszcze nie do końca – tak jak dziecko w trzecim miesiącu ciąży.

Rzeźba z VI Strzegomskiego Biennale Rzeźby w Granicie – „Trzeci miesiąc” – autor Grzegorz Niemyjski

Marie Seborová Przede wszystkim chciałam podziękować za pomoc techniczną i możliwość cięcia linką. Dzięki temu mogłam skupić się na detalu i skończyć zaplanowaną pracę. Dziękuję również mężowi Jean Paul'owi, który przyjechał ze mną i pomógł mi w pracy. Rzeźba jest moim przedstawieniem bogini Pomony. To etruska nimfa, która została również włączona do Panteonu rzymskiego jako bogini sadów.

Rzeźba z VI Strzegomskiego Biennale Rzeźby w Granicie – „Pomona” – autor Marie Seborová

Adam Wyspiański Cóż ja mogę powiedzieć o swojej pracy? Temat najstarszy w świecie – kobieta, jej piękno i metamorfoza. Przeistaczająca się w motyla, owiana welonem usiadła na tafli jeziora. Oglądacie państwo monumentalną rzeźbę „Nocny motyl” wykonaną do końca, z detalami i polerem. W tak krótkim czasie byłoby to niemożliwe gdyby nie pomoc fachowców – pracowników zakładu Granex pana Krzysztofa Skolaka. Proszę zauważyć, że praca została wykonana z bardzo drogich, pięknych materiałów, które ofiarowała firma M+Q kierowana przez Pana Michała Nowaka. To również zmusiło mnie do wykończenia rzeźby polerem. Tak piękne materiały nie można zostawić w wersji surowej – trzeba pokazać ich piękno i głębię kolorów.

Rzeźba z VI Strzegomskiego Biennale Rzeźby w Granicie – „Nocny motyl” – autor Adam Wyspiański

Martin Kuchař „Kropla”: Miałem nadzieję, że projekt, który wymyśliłem uda się zrealizować bez tak ciężkiej pracy. Niestety, nie udało się w większym zakresie skorzystać z maszyn. Blok, który dostałem ważył 12 ton. Po skończonej pracy rzeźba, którą widzicie waży 8 ton. Zatem 4 tony granitu spadło na ziemię w wyniku ręcznej obróbki mojej i pomagającego mi Tomka z zakładu Granex. Co do samej rzeźby, to pomysł kropli dojrzewał we mnie długo. Kropla to początek życia. Chciałbym, aby ta wykonana przeze mnie kropla wywołała u oglądających refleksję nad znaczeniem kropli – symbolu czegoś małego, ale znacznego dla naszego świata. Chciałbym podziękować rodzinie Golińskich, którzy nie tylko ofiarowali kamień, ale starali się wspomóc mój organizm załatwiając masaże, abym jakoś przetrwał te 5 tygodni pracy. Dziękuję... i kropla jest wasza.

Rzeźba z VI Strzegomskiego Biennale Rzeźby w Granicie – „Kropla” – autor Martin Kuchar.

Zbigniew Frączkiewicz Myślałem, że już pożegnałem się z pracą w granicie, który uwielbiam i zrealizowałem w nim wiele prac. Dostałem jednak zaproszenie od Jurka Fobera i okazało się, że nie jest ze mną jeszcze tak źle. Poradziłem sobie z wykuciem tych czterech stóp. Dlaczego taka forma tej rzeźby? Kiedy poznałem pana Chęcińskiego, który przekazał kamień na wykonanie rzeźby, w jego biurze opowiadałem o mojej koncepcji, okazało się, że zna słynny kamień ze Szklarskiej Poręby, który ma 100 ton wagi i był wydobyty tuż po wojnie. To właśnie ten kamień był dla mnie źródłem inspiracji. Chciałem taką bryłę kamienną podnieść i nie uszkadzając umieścić na moim znaku rozpoznawczym – stopach kamiennych. Oczywiście wydobyć tak wielkiego głazu w Strzegomiu jest niemożliwe dlatego zastosowałem mniejszą kubaturę, ale nadal jest to hołd dla tamtego kamienia ze Szklarskiej Poręby i ludzi, którzy go wydobyli. Jest też hołdem dla granitu strzegomskiego, który bardzo lubię.

Rzeźba z VI Strzegomskiego Biennale Rzeźby w Granicie – „Pomnik-hoład” – autor Zbigniew Frączkiewicz

VII Strzegomskie Biennale Rzeźby w Granicie.

W roku 2018 w spotkaniu udział wezmą: Robert Buczek, Robert Kaja, Patryk Nieczarowski, Marcin Nosko, Norbert Sarnecki, Ewa Solima i Mateusz Wójcik. Komisarzem Biennale został Grzegorz Niemyjski, który również weźmie w nim udział. Wernisaż zaplanowano na 5 sierpnia na Strzegomskim Rynku.

Wśród ośmiu uczestników Biennale pięć osób reprezentuje polskie uczelnie artystyczne, na których są wydziały lub katedry rzeźby – Kraków, Warszawa, Poznań, Gdańsk i Wrocław. Poza tym jest dwóch rzeźbiarzy z rejonu Strzegomia – ale oni również są absolwentami wrocławskiej uczelni. Skład uzupełnia jeden rzeźbiarz z Czech.

W tym roku artyści pracować będą w różnych zakładach kamieniarskich. Trzech pracować będzie tradycyjnie na terenie kamieniołomu bazaltu w firmie Granex, dwóch w zakładzie Kamieniarnstwo Kiszkiel, jeden w D&J Kamieniarnstwo GROMIEC, jeden w swojej pracowni w Rogoźnicy, a jedna osoba w Piramidzie.

BIENNALE '18

WERNISAZ:
05/08/2018
GODZ. 15.00
STRZEGOMSKI
RYNEK

**VII STRZEGOMSKIE BIENNALE
RZEŻBY W GRANICIE
01/07 - 05/08/2018**

ROBERT BUCZEK / ROBERT KAJA / PATRYK NIECZAROWSKI / MARCIN NOSKO
NORBERT SARNECKI / EWA SOLIMA / MATEUSZ WOJCIK

KOMISARZ BIENNALE: GRZEGORZ NIEMYJSKI

ORGANIZATORZY:
PROJEKT WSPÓLFINANSOWANY PRZEZ:
PARTNERZY:

Plakat VII edycji Strzegomskiego Biennale Rzeźby w Granicie 2018

VII STRZEGOMSKIE BIENNALE RZEŻBY W GRANICIE

Opracowanie Grzegorz Niemyjski ASP Wrocław

W niedzielę 5 sierpnia 2018 na rynku Strzegomia odbył się wernisaż prac rzeźbiarskich powstałych podczas pleneru w ramach VII Strzegomskiego Biennale Rzeźby w Granicie.

Prace są zróżnicowane stylistycznie, prezentują odmienne podejście do rozumienia formy przestrzennej. W plenerze trwającym od 01. 07.2018. wzięło udział ośmioro rzeźbiarzy. Pięciu rzeźbiarzy reprezentowało polskie uczelnie artystyczne:

Robert Kaja - ASP Gdańsk, tytuł realizacji: "**12 = 12**"

Marcin Nosko - ASP Kraków, tytuł realizacja: "**KAMIENIEM NIE BĄDŹ MI**"

Mateusz Wójcik - ASP Warszawa, tytuł realizacji : "**MŁODOŚĆ**"

Norbert Sarnecki - Uniw. Art. Poznań, tytuł realizacji: "**OCIEPLENIE**"

Grzegorz Niemyjski (komisarz pleneru)- ASP Wrocław, tytuł realizacji: "**ADAM**"

Dwoje rzeźbiarzy, absolwentów Katedry Rzeźby na wrocławskiej ASP reprezentowało region strzegomski:

Ewa Solima - Strzegom, tytuł realizacji: "**GRANITOWY BUDZIK**"

Patryk Nieczarowski - Rogoźnica, tytuł realizacji: "**...DO SZAKAŁA PO KOLEJNĄ**"

ósmym uczestnikiem pleneru pochodził z Czech:

Robert Bucek - Uniw. Art. w Ołomuńcu, tytuł realizacji: "**DOM W GÓRACH**"

Podczas Biennale odbyły się dwa spotkania teoretyczne, podczas pierwszego dowiedzieliśmy się skąd wziął się granit, zaprezentowano historię Strzegomia, działalność fundacji Bazalt, zaprezentowano projekt Alei Rzeźb oraz twórczość miejscowych rzeźbiarzy. Podczas drugiego spotkania uczestnicy pleneru prezentowali własny dorobek artystyczny. Odbyła się także wycieczka do zakładów kamieniarskich Litos i Piramida, gdzie byliśmy świadkami odstrzału z wyrobiska bloku granitowego. Na zakończenie Biennale, przed wernisażem w siedzibie Strzegomskiego Centrum Kultury przy ul. Paderewskiego miała miejsce konferencja o rzeźbie w przestrzeni publicznej. Prelegenci; Prof. Janusz Pastwa, Prof. Robert Kaja, Prof. Zbigniew Solski, dr hab. Roman Konik, dr Libor Novotny mówili o różnych aspektach związanych z rzeźbą monumentalną, parkową, ogrodową i pomnikową. Poruszono także zjawisko, które staje się wizualnym problemem, umieszczanie w istotnych miejscach przestrzeni publicznej obiektów przestrzennych, które prezentują pod względem formalnym wątpliwą wartość.

Plener został zorganizowany przez Gminę Strzegom i Strzegomskie Centrum Kultury, dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Mógł się odbyć także dzięki wsparciu miejscowych firm, w szczególności zakładów kamieniarskich. Rzeźby w większości zostały wykonane z granitu strzegomskiego. Patronat honorowy nad Biennale objął Prof. Piotr Kielan rektor Akademii Sztuk Pięknych im. E. Gepperta we Wrocławiu.

Grzegorz Niemyjski

Uczestnicy VII edycji Strzegomskiego Biennale Rzeźby w Granicie 2018

Uczestnicy VII edycji Strzegomskiego Biennale Rzeźby w Granicie 2018

